

Гришина Ю. М.,

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення
Інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

Малюга Л. Ю.,

*доктор юридичних наук,
доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення
Інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОГО СВІТУ

Анотація. Актуальність статті полягає в тому, що для України важливо прийняти нову актуальну стратегію розвитку державної молодіжної політики, яка би відповідала тим викликам, які сучасний світ ставить перед державою та її молоддю. В умовах, коли така стратегія відсутня, вітчизняні науковці мають докласти зусиль, щоб направили державної молодіжної політики України враховували виклики сучасного світу.

Констатовано, що чинні законодавчі акти у сфері соціального захисту молоді містять декларативні положення, дублюють один одного, суперечать один одному, не визначають багатьох понять, у загальному вигляді формулюють права молоді та обов'язки відповідних органів, що ускладнює їх реалізацію та можливості захисту в разі порушення, не встановлюють механізму контролю за їх додержанням, а також відповідальність за невиконання або неналежне виконання. Автори статті наголошують, що Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року була частково виконана вітчизняним законодавцем і зміст наступної стратегії державної молодіжної політики має відрізнитись. Тому у цій статті нами проаналізовано Національну стратегію державної молодіжної політики до 2030 року та встановлені пропозиції щодо удосконалення молодіжної політики України з урахуванням викликів сучасного світу.

Зроблено висновок, що молодь, виконуючи особливу роль у процесі розвитку людства, потребує ефективної соціальної підтримки та системної реалізації державної молодіжної політики на всіх рівнях як пріоритетного напрямку держави. Наявні проблеми молодіжної політики в Україні потребують цілого комплексу заходів для їх вирішення як інвестиції в економіку та майбутнє нашої країни. Головним інструментом у цьому контексті має бути реалізація державної молодіжної політики, складники якої досить різноманітні – соціальна підтримка та захист, проблеми праці та зайнятості, забезпечення процесів освіти та виховання, питання медичної профілактики, заходи для молоді особливих груп ризику тощо.

Ключові слова: молодь, молодіжна політика, удосконалення законодавства, Національна стратегія державної молодіжної політики, соціальний захист молоді.

Вступ. Кількість молоді у світі з кожним роком зростає і нині, за даними Організації Об'єднаних Націй, проживає

1,8 мільярда молодих людей, що є найбільшим показником за всю історію людства. На відміну від світових тенденцій, в Україні молоді стає все менше, і така протилежна тенденція зберігається вже протягом багатьох років. За даними Міністерства молоді та спорту України, лише за останній рік молоді стало менше на 302 тисячі осіб в Україні. Разом із тим з 11,2 мільйона молодих людей, що нині проживають у нашій державі, 43,5% так чи інакше замислюються про еміграцію. На запитання: «Чи хочете ви емігрувати з України?» 21% опитаних відповіли, що хотіли б попрацювати за кордоном і повернутись, ще 6,2% хотіли б поїхати на навчання в іншу країну і повернутись в Україну. При цьому 11,7% відповіли, що шукають можливості для еміграції, а 4,3% зізнались, що «планують емігрувати найближчим часом» [1, с. 3]. Вказані статистичні дані, на нашу думку, свідчать про невдоволеність української молоді рівнем та якістю життя і відсутність безпечного середовища, в якому молоді люди можуть жити, вчитися і працювати. В таких умовах особливого значення набуває дослідження правових питань, пов'язаних із реалізацією державної молодіжної політики України та її відповідністю викликам сучасного світу.

Актуальність. Натепер в Україні зберігає чинність Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року [2], незважаючи на те, що термін її реалізації закінчився, і держава мала би прийняти нову стратегію. За той період, який попередня Стратегія була чинною, Україна дуже змінилась. В умовах анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, збройної агресії на Сході України, наслідком якої є Операція об'єднаних сил, яка триває і донині, інформаційної війни, яка ведеться щодо України, вітчизняна молодь стає все важливішою частиною соціального, економічного і політичного життя нашої держави. Розвиток інформаційних технологій дозволяє молоді дистанційно здобувати освіту, постійно удосконалювати свої знання та навички, працевлаштовуватись, шляхом комунікації ставати складовою частиною світових глобалізаційних процесів тощо. Умови, в яких зростає сучасна молодь, суттєво відрізняються від тих, в яких зростали попередні покоління. Тому для держави Україна важливо прийняти нову актуальну стратегію розвитку державної молодіжної політики, яка би відповідала тим викликам, які ставить

перед державою та її молоддю сучасний світ. В умовах, коли така стратегія відсутня, вітчизняні науковці мають докласти зусиль, щоб направи державної молодіжної політики України враховували виклики сучасного світу.

Стан дослідження. У вітчизняній науковій літературі питанням молодіжної політики було присвячено численні праці таких науковців, як: М.Ф. Головатий, І.М. Гузенко, А.С. Гутківський, О.С. Кайтанський, М.В. Кананець, С.М. Луценко, Т.І. Мацюк, В.С. Овчарова, В.М. Панасюк, М.П. Перепелиця, І.В. Пеша, Р.П. Сторожук та ін. Але разом із тим варто відзначити, що правові засади та напрями подальшої молодіжної політики України з урахуванням викликів сучасного світу та в умовах, коли термін Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року [2] вже завершився, є наразі не дослідженими та потребують наукового аналізу.

Основний зміст. Правові засади реалізації молодіжної політики України починаючи із 1992 року спрямовуються на реалізацію положень Декларації про загальні засади державної молодіжної політики в Україні [3] та Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 № 2998-ХІІ [4]. Положення цієї декларації були деталізовані в Конституції України [5] (наприклад, статті 53), законах України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 01.12.1998 № 281-ХІV [6], «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від 21.06.2001 № 2558-ІІІ [7], «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VІІІ [8], «Про зайнятість населення» від 05.07.2012 № 5067-VІ [9] тощо. Втім вітчизняні вчені досить часто вказують на те, що чинні законодавчі акти у сфері соціального захисту молоді містять декларативні положення, дублюють один одного, суперечать один одному, не визначають багатьох понять, у загальному вигляді формулюють права молоді та обов'язки відповідних органів, що ускладнює їх реалізацію та можливості захисту в разі порушення, не встановлюють механізму контролю за їх додержанням, а також відповідальність за невиконання або неналежне виконання.

Потреба удосконалення вітчизняного законодавства у сфері забезпечення реалізації державної молодіжної політики нині стоїть дуже гостро. На думку В.М. Панасюк, яку ми підтримуємо, наявними проблемами, які суттєво впливають на ефективність реалізації політики держави щодо молоді, необхідно вважати: 1) відсутність термінологічної єдності; 2) прогалини у законодавчому регулюванні; 3) ієрархічну невпорядкованість актів концептуального та програмного характеру; 4) безсистемність законодавчого регулювання процесу реалізації державної молодіжної політики; 6) необхідність гармонізації законодавства у зазначеній сфері з європейськими стандартами [10, с. 116]. Крім того, у галузевому брифі «Молодіжна політика» підкреслюється необхідність прийняття нового Закону «Про основні засади молодіжної політики» (нині у Верховній Раді України зареєстровано відповідний законопроект № 3718 від 23.06.2020 року [11], прийнятий у першому читанні), адже чинне законодавство про молоді було ухвалено ще до того, як народилася більшість сучасної молоді в європейському значенні [12, с. 2]. Тому для вирішення зазначених вище проблем необхідно комплексно підходити до реалізації наявної державної молодіжної політики та застосовувати конкретні кроки, спрямовані на її вдосконалення.

Одним із кроків держави для вирішення актуальних станом на 2013 рік проблем стало схвалення державою Стратегії роз-

витку державної молодіжної політики на період до 2020 року [2]. Стратегією до основних проблем молоді було віднесено: забезпечення доступної освіти; забезпечення зайнятості; погіршення стану фізичного і психічного здоров'я; забезпечення житлом; недостатній рівень володіння іноземними мовами, що є поширеними в державах-членах Європейського Союзу, тощо. Для вирішення цих проблем Україною були визначені такі пріоритетні напрями її реалізації: 1) забезпечення доступної освіти; 2) формування здорового способу життя молоді; 3) забезпечення зайнятості молоді на ринку праці; 4) забезпечення молоді житлом; 5) активізація участі молоді у суспільно-політичному житті; 6) сприяння інтеграції української молоді в європейське молодіжне співтовариство.

Передбачалось, що на першому етапі виконання Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року (2013–2015 роки) буде удосконалено нормативно-правову базу щодо забезпечення реалізації державної молодіжної політики, зокрема шляхом внесення змін до законів України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 № 2998-ХІІ [4], «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від 21.06.2001 № 2558-ІІІ [5], «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 01.12.1998 № 281-ХІV [6] та інших нормативно-правових актів. Відзначимо, що кожен із перерахованих нормативно-правових актів зазнав змін як на цьому етапі, так і на наступних етапах реалізації Стратегії. Наприклад, у статті 9 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 № 2998-ХІІ [4] було визначено, що держава з урахуванням вартості прожиткового мінімуму та виходячи з реальних можливостей бюджету підвищує розміри допомоги сім'ям на неповнолітніх дітей та інших видів матеріального забезпечення молоді, яка отримує професійно-технічну, вищу освіту у відповідних навчальних закладах. Також у Стратегії на цьому етапі було визначено завдання розроблення та затвердження плану заходів з підтримки молоді на 2016–2020 роки, і в 2016 році Кабінетом Міністрів України було затверджено Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016–2020 роки [13]. Тобто на цих прикладах можемо переконатись, що на першому етапі Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року реально виконувалась державною владою.

Задачі на другий (2016–2018 роки) та третій (2019–2020 роки) етапи виконання Стратегії були сформульовані більш розмиті. На другому етапі планувалось забезпечення активної участі у суспільному житті молоді, громадських об'єднань, що представляють її інтереси, а також збільшення обсягу фінансування молодіжних програм за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів. На третьому етапі було заплановано створення умов для надання молоді необхідних соціальних послуг з навчання, професійної підготовки, працевлаштування, житлового забезпечення тощо та передача функцій з реалізації державної молодіжної політики органам місцевого самоврядування та громадським об'єднанням, що представляють інтереси молоді, і аналізуючи ті зміни, які в цей період вносились до законів України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 № 2998-ХІІ, «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від 21.06.2001 № 2558-ІІІ та «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 01.12.1998 № 281-ХІV, суттєвих змін до їх змісту за такими напрямками в цей період не було внесено.

Отже, як можемо переконались, Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року [2] була частково виконана вітчизняним законодавцем. Разом із тим очевидно, що зміст наступної стратегії державної молодіжної політики має відрізнятись. Адже за цих сім років, які пройшли з моменту прийняття цієї Стратегії, і Україна, і світ змінились. Натепер існує гостра необхідність прояву державою турботи про молодь, її професійне виховання та розширення можливостей для ефективної самореалізації. Україна прагне створити середовище, в якому права кожної молодої людини будуть дотримані, у всіх молодих людей буде можливість повною мірою розкрити свій потенціал у професійній та особистій сфері з метою соціально-економічного розвитку, конкурентоспроможності та соціальної безпеки держави. Головним інструментом у цьому контексті є реалізація державної молодіжної політики, складники якої досить різноманітні, – соціальна підтримка та захист, проблеми праці та зайнятості, забезпечення процесів освіти та виховання, питання медичної профілактики, заходи для молоді особливих груп ризику тощо.

11 листопада 2020 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Національну стратегію державної молодіжної політики до 2030 року [14], яка передбачена відповідним проектом Указу Президента України, втім така Стратегія наразі ще не отримала нормативно-правового закріплення в чинному законодавстві. Стратегія покликана дати можливості українській молоді власними унікальними зусиллями вдосконалити суспільно-політичні відносини в країні та забезпечити створення можливостей для молоді бути конкурентоспроможною і робити свій внесок у подальший розвиток українського суспільства. На думку Міністра молоді та спорту, її реалізація допоможе українській молоді бути свідомою, більш адаптованою до викликів сучасного світу, мати високий рівень життєстійкості, самостійності і спроможності [15]. Згідно зі стратегією, молоді люди мають формувати компетентності для безпечного та гідного життя, розвитку і самореалізації у швидкоплинному та малопередбачуваному світі та брати участь у житті суспільства, територіальних громад і спільнот, впливаючи на рішення, що стосуються їх життя. Також стратегія передбачає спільну та скоординовану діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, установами, закладами та фахівцями, що працюють з молоддю. Очікуваний результат втілення Стратегії полягає в тому, що у 2030 році молодь матиме змогу і бажання самореалізуватись в Україні; проявлятиме ініціативу в житті суспільства та визначатиме власні цілі; орієнтуватиметься на фізичне та психічне здоров'я як фактор високої якості життя; створюватиме сім'ї, розвиватиметься і братиме участь у суспільному житті; матиме стійкість до життєвих викликів та непередбачуваних змін, не втрачатиме відчуття щастя; матиме рівний доступ до прав, можливостей і якостей послуг [14].

У рекомендаціях Національної молодіжної ради України до Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2030 року зазначається, що основними напрямками, за якими має формуватись державна молодіжна політика в сучасних умовах, є: 1) участь молоді у процесі прийняття рішень; 2) залучення молоді до політичного процесу; 3) безпека та екологія; 4) формальна та неформальна освіта; 5) гендерна рівність; 6) інклюзія та права людини; 7) здоров'я молоді; 8) економічна інтеграція

молоді: підприємництво і працевлаштування; 9) доступ до інформації; 10) підвищення мобільності молоді і культурна дипломатія; 11) молодіжна робота і волонтерство; 12) молодіжне житло та інфраструктура; 13) молодіжна політика в умовах децентралізації; 14) молодь і культура [1, с. 2]. Проте ключовими пріоритетами проекту Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2030 року для всіх вікових категорій стали безпека, здоров'я, спроможність та інтегрованість в українське суспільство і світ, тобто по суті ті ж самі пріоритети, які були передбачені і Стратегією розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року [4].

Зазначимо, що реалізація Національної стратегії передбачає два етапи:

I етап – затвердження відповідних державних цільових програм та вдосконалення нормативно-правової бази щодо забезпечення реалізації державної молодіжної політики, зокрема й уточнення у законодавстві вікових меж молоді з урахуванням європейських принципів;

II етап – ефективна реалізація державних цільових програм та виконання міжнародних договорів у молодіжній сфері. Підсумком стане вдосконалення у разі ухвалення такого рішення Національної стратегії, державних цільових програм, інших програм та нормативно-правових актів, які пов'язані з вирішенням питань молоді на всіх рівнях урядування.

Стратегія передбачає на всіх етапах її реалізації спільну та скоординовану діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, установами та закладами, що працюють з молоддю, молодіжними центрами, фахівцями, що працюють з дітьми та молоддю, молодіжними працівниками, молодіжними консультативно-дорадчими органами, органами учнівського та студентського самоврядування, міжнародними організаціями, представниками роботодавців, бізнесу за безпосередньої участі молоді. Національна молодіжна рада України вважає, що всі пункти Стратегії молодіжної політики можуть бути повною мірою реалізовані лише у разі залучення молоді як партнерів та у разі наділення молодих людей реальними повноваженнями для здійснення заходів та процесів з її впровадження. Інтеграція молоді у суспільство може бути ефективною лише за умови, коли у молодих людей є вплив у всіх можливих сферах політики, які впливають на них [1].

Найбільшим недоліком проекту Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2030 року, на нашу думку, є розмитість формулювань сутності заходів, які вона передбачає. Наприклад, для виконання напряму формування і підтримки здорового способу життя передбачено такі заходи: подолання посттравматичних явищ, пов'язаних з окупацією українських територій, бойовими діями, вимушеним переміщенням чи іншими подіями в житті суспільства; подолання культурних наслідків суспільної травми, завданої тоталітарним режимом у СРСР (недовіра до сильних інститутів, прагнення слабкої держави, невіра у власну спроможність); підвищення обізнаності щодо психічного здоров'я та навчання давати раду з надмірним стресом, депресією та тривожністю, побудови здорових стосунків; сприяння неформальним спортивним рухам, вуличним тренуванням та розвитку масової фізичної культури загалом; запобігання та протидія булінгу, мобінгу та іншим формам насильства; запобігання та протидія асоціальної поведінці, зловживанню психоактивними речовинами

та курінню, а також іншим формам залежності, у тому числі від комп'ютерних ігор, інтернет-залежності тощо; зростання обізнаності та запобігання поширенню ВІЛ-інфекції та інфекцій, що передаються статевим шляхом; сприяння обізнаності щодо репродуктивного та сексуального здоров'я через формальну та неформальну освіту; підвищення якості послуг для молоді у закладах охорони здоров'я, зокрема через сімейних лікарів та системи клінік, дружніх до молоді; зростання обізнаності молоді про здорове харчування, а також створення системи добровільного та зрозумілого маркування продуктів про вміст цукру та інших шкідливих речовин для здоров'я молодих людей [14]. Як можемо переконатись, кожен із заходів, визначений у Стратегії, не підкріплюється конкретними кроками, які має здійснити держава для їхньої реалізації. Водночас для того щоб молодіжна політика України відповідала викликам сучасного світу, держава має вирішувати конкретні законопроектні та інфраструктурні задачі.

Так, у галузевому брифі «Молодіжна політика» підкреслюється необхідність прийняття нового Закону «Про основні засади молодіжної політики» [12, с. 2]. Відповідний законопроект № 3718 від 23.06.2020 року був прийнятий у першому читанні, але поки так і не вносився на голосування в другому читанні. Також у 2020 році завершилась Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016–2020 роки [13], проте нова державна програма на наступні роки поки не була розроблена та прийнята. Необхідно прийняти нову концепцію громадянської освіти, яка наразі існує лише як проєкт [16]. Важливо створити Український молодіжний фонд, передбачений проєктом Закону «Про основні засади молодіжної політики» № 3718 від 23.06.2020 року [11], щоб фінансувати молодіжні інфраструктурні проєкти. Тобто для того щоб молодіжна політика України враховувала виклики сучасного світу, на нашу думку, має бути змінений підхід законодавця до інституалізації державної політики у цій сфері – насамперед держава має належним чином врегульовувати питання реалізації молодіжної політики та створювати інфраструктуру для підтримки розвитку молодіжного сектору. Найголовніше, для того щоб молодіжна політика України враховувала виклики сучасного світу, важливо залучати до розробки таких програмних документів, як Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2030 року, представників молодіжних організацій та інших представників молоді. Погодимось із авторами галузевого брифу «Молодіжна політика» у тому, що у підготовці нової концепції державної соціальної цільової програми варто проаналізувати успішність реалізації попередньої державної програми, а також реальні запити молоді і громад на місцях [13, с. 3].

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можемо з упевненістю констатувати, що для гарантування того, щоб молодіжна політика України враховувала виклики сучасного світу, необхідно забезпечити таке:

- 1) прийняття актуального законодавства про засади молодіжної політики замість чинного законодавства, яке застаріло;
- 2) створення Українського молодіжного фонду, який передбачений проєктом Закону «Про основні засади молодіжної політики» № 3718 від 23.06.2020 року [11], щоб фінансувати молодіжні інфраструктурні проєкти;
- 3) зміна підходу до розробки стратегій розвитку державної молодіжної політики:

– вони мають закріплювати чіткі заходи, які здійснюватиме держава в особі її органів та їхніх посадових і службових осіб для реалізації визначених цілей;

– до розробки стратегії розвитку державної молодіжної політики необхідно залучати представників молодіжних організацій та інших представників молоді, щоб забезпечити врахування реальних запитів молоді і громад на місцях;

– у підготовці стратегії розвитку державної молодіжної політики має аналізуватись успішність реалізації попередньої державної стратегії.

Висновок. Таким чином, підбиваючи підсумки, слід зазначити, що молодь, виконуючи особливу роль у процесі розвитку людства, потребує ефективної соціальної підтримки та системної реалізації державної молодіжної політики на всіх рівнях як пріоритетного напрямку держави. Найвні проблеми молодіжної політики в Україні потребують цілого комплексу заходів для їх вирішення як інвестиції в економіку та майбутнє нашої країни. Більше того, вона має бути спрямована на всі категорії молоді в Україні – від обдарованої молоді до молодих людей, що не мають достойної роботи або будь-якої роботи взагалі, та тих, хто потребує покращення свого соціального становища. Саме тому перед науковцями, політиками та громадськістю стоїть завдання комплексної розробки заходів ефективного вирішення молодіжних проблем.

Література:

1. Рекомендації Національної молодіжної ради України до Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2030 року «14 Пунктів». URL: <http://nycukraine.org/wp-content/uploads/2019/03/Strategiya-molodizhnoyi-politiki-2030-2.pdf> (дата звернення: 21.02.2021).
2. Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року : Указ Президента України від 27.09.2013 № 532/2013. *Офіційний вісник України*. 2013 р. № 76, стор. 75, стаття 2815, код акта 69043/2013.
3. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні : Декларація від 15.12.1992 № 2859-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 16. Ст. 166.
4. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : Закон України від 05.02.1993 № 2998-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 16. Ст. 167.
5. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
6. Про молодіжні та дитячі громадські організації : Закон України від 01.12.1998 № 281-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 1. Ст. 2.
7. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю : Закон України від 21.06.2001 № 2558-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 213.
8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 38–39. Ст. 380.
9. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 24. Ст. 243.
10. Панасюк В.М. Конституційно-правові засади реалізації державної молодіжної політики в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.02. Одеса, 2017. 215 с.
11. Про основні засади молодіжної політики : Проєкт Закону України від 23.06.2020 № 3718. URL: https://w1.l.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69244.
12. Юзич Ю., Подобед-Франківська О. Галузевий бриф «Молодіжна політика». Ukraine Reform Conference. Vilnius, 2020. 4 с. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/MP-1.pdf> (дата звернення: 21.02.2021).

13. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016–2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.02.2016 № 148. *Офіційний вісник України*. 2016 р. № 21. Стор. 9. Стаття 828.
14. Національна стратегія державної молодіжної політики до 2030 року. URL: http://dsmsu.gov.ua/media/2019/10/30/38/Strategiya_molodi_2030_04.pdf.
15. Вадим Гутцайт: Уряд схвалив Національну стратегію державної молодіжної політики до 2030 року. URL: http://www.dsmsu.gov.ua/index/ua/material/53567?fbclid=IwAR0o73A1aOUGRWE246_yXD-v7cFGEJnrApgTNnT36gdBpnCE2sWh1f_hI8k (дата звернення: 21.02.2021).
16. МОН пропонує для громадського обговорення стратегію розвитку громадянської освіти на період до 2022 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-strategiyu-rozvitku-gromadyanskoyi-osviti-na-period-do-2022-roku>.

Hryshyna Y., Maliuha L. Legal framework for the implementation of youth policy of Ukraine in response to the modern world's challenges

Summary. The article highlights the topicality of the issue on the implementation of a new updated strategy for the development of state youth policy which would meet the challenges Ukraine and its youth face. In the absence of such a strategy, Ukrainian researchers are highly expected to make every effort to ensure that the directions of the state youth policy address the modern world's challenges.

The article states that the current legislation in the field of youth welfare contains declaratory provisions; it duplicates or contradicts one another, fails to define a number of concepts, as well as formulates the youth's rights and relevant bodies' obligations in a general manner which complicates their implementation and protection in case of violation. The authors also claim that it does not establish the mechanism for control over law enforcement as well as liability for non-compliance or improper performance. The authors emphasise that the Strategy for State Youth Policy Development for the period up to 2020 has been partially implemented by the domestic legislator and the content of the next strategy for youth policy should be different. In light of the above mentioned the authors have analyzed the National Strategy for State Youth Policy until 2030 and set proposals for improving the youth policy of Ukraine, taking into account the challenges of the modern world.

The authors come to conclusion that the youth play a special role in the development of mankind and require effective social support and systematic implementation of state youth policy at all levels as the state's priority. The existing problems of youth policy in Ukraine require a set of measures to solve them as investments in the economy and the future of our country. The main tool in this context should be the implementation of state youth policy, the components of which are quite diverse, namely social support and protection, labour and employment, education, preventive medicine, measures for youth at special risk, etc.

Key words: youth, youth policy, improvement of legislation, National Strategy for State Youth Policy, youth welfare.